

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР

Дар бораи Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ

Мутобиқи [моддаи 15](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи

мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ" ва [моддаи 51](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ" ва бо мақсади танзими ягонаи коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ тасдиқ карда шавад ([замима мегардад](#)).

2. Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 сентябри соли 1998, [№ 345](#) "Дар бораи тасдиқ кардани Дастурамали коргузорӣ бо мурочиатҳои шахрвандон" аз эътибор соқит доништа шавад.

Раиси

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

аз 1 июни соли 2017 № 276

ш.Душанбе

Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ

1. Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (миибанд - Тартиб) коидҳои пешбурди коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ аз рӯи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ташкилотҳо, муассисаҳо, корхонаҳо, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқӣ (минбаъд - мақомоту ташкилотҳои дахлдор), муайян мекунанд.

2. Амали Тартиби мазкур ба пешбурди коргузорӣ аз рӯи мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки нисбат ба онҳо бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигари пешниҳод ва баррасӣ пешбинӣ шудааст, таъбиқ намegarдад.

3. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба мақомоту ташкилотҳои дахлдор дар шакли хаттӣ, электронӣ ё шифохӣ пешниҳод карда мешаванд.

4. Мурочиатҳос, ки ба мақомоту ташкилотҳои дахлдор ворид мешаванд, бояд дар арақаи бақайдгирии назоратӣ (замимаи № 1) ва дар дафтарҳои баҳисобгирии оморӣ (замимаҳои 2, 3, 4 ва 5) ба таври марказонидашуда ба қайд гирифта шаванд. Мурочиатҳои шифохӣ дар рафти қабули шахсӣ, ки санҷиши иловагиро талаб менамоянд, ҳамчун мурочиатҳои хаттӣ ба қайд гирифта мешаванд. Мурочиатҳои электронӣ тибқи тартиб ва муҳлатҳои муқарраргардидаи қонун мавриди баррасӣ қарор дода мешаванд.

5. Ҳангоми ворид шудани миқдори начандон зиёди мурочиат (соле то 100 дона) арақаи бақайдгирии назоратӣ тартиб дода нашуда, онҳо танҳо дар дафтарҳо ба қайд гирифта мешаванд. Лифофаҳои онҳо дар мавридҳои нигоҳ дошта мешаванд, ки агар танҳо аз рӯи онҳо суроғаи ирсолкунандаро муқаррар кардан мумкин бошад, ё агар санаи муҳри почта барои тасдиқ намудани вақти фиристодан ва гирифтани мурочиатнома, иҷтунин дар дигар мавридҳо зарур шаванд. Дар сурати шахсан қабул кардани шахси воқеӣ ва намояндаи шахси ҳуқуқӣ, мурочиатҳои хаттӣ шифохӣ онҳо низ бояд дар дафтарҳои дахлдор ё арақаҳои бақайдгирии назоратӣ ба таври марказонидашуда қайд карда шаванд. Шохиси бақайдгирии мурочиат дар муҳри бақайдгарӣ нишон дода мешавад, ки ҷои гузориш ва шакли онро стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунанд. Шохиси бақайдгирии аз ҳарфи аввали насаби муаллиф ва рақами тартибии мурочиати воридшуда (масалан, А-117) иборат менамояд. Шохиси бақайдгирии бо дигар аломатҳос, ки мурағтабсозӣ, ҷустуҷӯ, таҳлил ва беосеб нигоҳ дошта шудани мурочиатҳои шаҳрвандонро таъмин менамоянд, пурра шуда мегардад.

6. Ба мурочиатҳои тақрорӣ шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳангоми ворид шудани онҳо шохиси навбатии бақайдгирии дода мешавад ва дар сутуни дахлдори арақаҳои бақайдгирии назоратӣ шохиси бақайдгирии мурочиати яқум нишон дода мешавад. Дар қунҷи рости болои мурочиати тақрорӣ ва арақаҳои бақайдгирии назоратӣ аломати "тақроран" гузошта шуда, аз рӯи он тамоми мукотибаи пешгара бардошта мешавад. Мурочиатҳои ҳамон як шахси воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз рӯи ҳамон як масъала, ки ба суроғаҳои гуногун фиристода шудаанд ва барои дида баромадан ба ҳамон як мақомоту ташкилотҳои дахлдор ворид шудаанд, дар зери шохиси бақайдгирии мурочиати яқум бо илова кардани рақами тартибӣ бо қасра (масалан, А-117/1, А117/2) ба ҳисоб гирифта мешавад.

7. Миқдори нусаҳои арақаҳои бақайдгирии назоратӣ оморӣ дар асоси зарурати таъмин намудани баҳисобгирии, қори маълумотгирии, назорати иҷрои супориш аз рӯи мурочиат ва таҳлили онҳо муайян карда мешаванд. Қарғотесаҳо мувофиқи насаб ё номи шахси ҳуқуқӣ ки аз онҳо мурочиат ворид шудаанд, бо пайдарҳамии ҳуруфи алифбо мегардад тартиб дода шаванд.

8. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ки ба мақомоту ташкилотҳои дахлдор аз ҷойҳои гуногун фиристода шуда, маълум кардани натиҷаҳои дида баромадани мурочиатро талаб мекунанд, таҳти назорати маҳсус гирифта мешаванд. Дар ин маврид дар ҳамаи нусаҳои арақаҳои бақайдгирии назоратӣ ва мурочиатҳо дар ҷои муқарраргардаи стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳри "Назорат" ё аломати "Н" гузошта мешавад. Мурочиатҳос, ки ба онҳо ҷавоби пешакӣ дода мешавад, аз назорат гирифта намешаванд. Назорат танҳо баъди баррасии он ва андешидани ҳамаи ҷораҳо аз рӯи ҳалли мурочиат ба анҷом мерасад. Дар бораи аз назорат бардоштани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз тарафи роҳбарон ва дигар шахсони мансабдори мақомоту ташкилотҳои дахлдор, ки барои сари вақт ва дуруст дида баромадани мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ масъуланд, қарор қабул карда мешавад.

9. Ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ роҳбарон ва дигар шахсони мансабдори вақолатдори мақомоту ташкилотҳои дахлдор ҷавоб медиҳанд. Ҷавоб мегардад дар шакли хаттӣ, электронӣ, тавассути алоқаи телефонӣ (мобили) ва ё дар шакли шифохӣ дода шаванд. Дар сурати додани ҷавоби шифохӣ ва электронӣ ба арақаҳои бақайдгирии назорати қайди дахлдор гузошта мешавад. Шохиси ҷавоб аз шохиси бақайдгирии ва рақами парванда (аз рӯи феҳрист) иборат буда, ба он мукотиба аз рӯи ҳамин масъала дӯхта мешавад. Мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ҳамон вақт ҳалшуда ҳисоб мегардад, ки агар ҳамаи масъалаҳои дар онҳо ба миён гузошташуда баррасӣ шуда, аз рӯи онҳо ҷораҳои зарурӣ дида шудаанд ва муғбиқи қонунгузориҳои амалкунанда ба онҳо ҷавобҳои пурра дода шуда бошанд. Мазмуни муғтасари ҷавоб аз рӯи мурочиат, иҷтунин сана ва рақами он дар дафтар ва арақаҳои бақайдгирии назоратӣ навишта мешаванд. Мурочиатҳои

баррасишуда якҷоя бо мукотибаи ба онҳо тааллуқдошта аз рӯи тартиби муқарраршуда дар бойгонии мақомату ташкилотҳои дахлдор нигоҳ дошта мешаванд.

10. Роҳбарон ва ё бо супориши онҳо шахсони дигари мансабдори мақомату ташкилотҳои дахлдор муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ва мулоҳизаҳои амалии дар онҳо баёнёфтаҳо ба мақсади сари вақт ошкор ва бартараф намудани вайронкунии ҳуқуқи манфиатҳои бо қонун муҳофизатшавандаи шахрвандон, инчунин таҳлил додани қори мақомату ташкилоти дахлдор, мунтазам таҳлил ва ҷамъбаст менамоянд. Маводро барои таҳлил ва ҷамъбаст шахсони мансабдори пешбарандаи коргузорӣ аз рӯи муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ тайёр мекунанд ва онҳоро дар шакли маълумотномаҳои таҳлилий ба расмият дароварда, ба роҳбарони мақомату ташкилотҳои дахлдор ҳар сол то 10 январ пешниҳод менамоянд. Шаклҳои ҳисоботи оморӣ ва дастурмал оид ба тартиби ҷамъоварӣ дар барномаи қорҳои оморӣ, ки ҳар сол бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад, пешбини карда мешаванд. Маълумотномаҳои таҳлилий аз ҷониби мақоми ваколатдори давлатӣ оид ба омор таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд.

11. Муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бояд баъди ҳалли онҳо ба шахсони мансабдоре, ки аз рӯи онҳо коргузорино пеш мебаранд, бо

ҳамаи маводи ба онҳо тааллуқдошта ва нусхаи varaкаи бақайдгирии назоратӣ барои ба таври мутамакказ тартиб додани парванда ва картотека баргардонидани шаванд. Тартиб додан ва дар пешбурди иҷрокунанда нигоҳ доштани парвандаҳо манъ аст. Ҳар як муроҷиат баъди ҳалли ниҳой ва иҷрои он бояд навиштаҷоти "ба парванда" дошта, он аз тарафи шахси мансабдори ин қарорро қабулкарда шахсан имзо карда шавад. Муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, нусхаҳои ҷавобҳои вобаста ба ҳалли онҳо, инчунин ҳуҷҷатҳо оид ба қабули шахсии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ (намоёндогони онҳо) мувофиқи феҳристи тасдиқшудаи парвандаҳои мақомату ташкилоти дахлдор дар парванда ба тартиб андохта мешаванд. Ҳуҷҷатҳо дар ин парвандаҳо аз рӯи тартиби хронологӣ ё алифбой ҷойгир карда мешаванд. Ҳар як муроҷиат ва ҳамаи ҳуҷҷатҳои вобаста ба ҳалли он дар парванда гурӯҳи мустақилро ташкил менамоянд. Дар мавриди гирифтани муроҷиати такрорӣ ё пайдо шудани ҳуҷҷатҳои иловагӣ, онҳо ба ҳамин гурӯҳи ҳуҷҷатҳо дӯхта мешаванд. Ҳангоми ба тартиб андохтани парвандаҳо дурустии дар парванда ҷой додани ҳуҷҷатҳо, пурагии (қомилӣ) онҳо тафтиш карда мешавад. Муроҷиатҳои ҳалнашудаи шахрвандон, инчунин ҳуҷҷатҳои нодуруст ба тартиб андохташударо ба парванда дӯхтан манъ аст. Муқоваи парванда бояд мувофиқи стандарти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиб дода шавад. Баъди ҳаллу фасл шудани муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дӯхтани мавод аз рӯи онҳо бо ду тарз амалӣ карда мешавад:

- дӯхтани маводи мазкур ба феҳристи парвандаҳо;
- ҷамъ овардани ҳар як мавод дар ҷузгирӣ алоҳида.

12. Мақомату ташкилотҳои дахлдор муроҷиатҳоро нигоҳ дошта, онҳоро ҳамчун маълумотнома ё бо дигар мақсадҳо истифода мебаранд. Масъулият барои нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ ба зиммаи роҳбарони мақомату ташкилотҳои дахлдор ва шахсони мансабдори бо ҳамин категорияи ҳуҷҷатҳо коркунанда вогузор карда мешавад. Мухлати нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳо оид ба муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ мувофиқи тартиби муқарраршудаи рӯйхатҳои тасдиқшудаи ҳуҷҷатҳо, ки дар фаъолияти мақомату ташкилотҳои дахлдор ба вучуд меояд, муайян карда мешавад. Чун қоида, мухлати панҷсолаи нигоҳ доштани муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз тарафи комиссияи экспертию санҷишӣ муайян карда мешавад, яъне пас аз гузаштани мухлати панҷсолаи нигоҳ доштани муроҷиатҳо ҳуҷҷатҳо аз нав баррасӣ шуда, мухлати ниҳии нигоҳдории онҳо муайян карда мешавад ё қарор дар бораи несткунии онҳо бароварда мешавад.

13. Парвандаҳо, ки доимӣ, инчунин дарозмуддат (зиёда аз 10 сол) нигоҳ дошта мешаванд, ба бойгонии мақомату ташкилотҳои дахлдор баъди як соли анҷом ёфтани коргузориҳои онҳо супорида мешаванд. Парвандаҳо, ки муваққатан (то 10 сол) нигоҳ дошта мешаванд, бо салоҳиди роҳбари мақомату ташкилоти дахлдор ба бойгонӣ супорида мешаванд.

14. Назорати сари вақт баррасӣ ва ҳал намудани муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мақомату ташкилотҳои дахлдор ба зиммаи роҳбари онҳо гузошта мешавад, ки онҳо вазифадоранд сари вақт, дуруст ва пура дида баромадани муроҷиатҳо, иҷро намудани қарорҳо, ки аз рӯи онҳо қабул карда шудаанд, таъмин намоянд.

[Замимаҳои 1-5](#)

ба Тартиби коргузорӣ ва баҳисобгирии оморӣ оид ба мурочиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ

**Шакли варақаи бақайдгирии назоратӣ
(дастур барои пуркунӣ замима мегардад)**

0229140 варақаи бақайдгирии назоратӣ

Мурочиаткунанда _____
_____ (насаб, ном ва номи падар, суроға, телефон)

Мурочиати пештара № _____ аз № _____
Намуди мурочиат, шумораи варақҳо _____
Муаллиф, сана, шохиси мактуби ҳамроҳ фиристодашаванда

Сана, шохиси воридшавӣ _____

Мазмуни мухтасар _____
Иҷрокуандаи масъул _____

Амри хаттӣ

Муаллифи амри хаттӣ

Муҳлати иҷро _____

Чараёни иҷро

Санаи ба иҷро додан	Иҷрокуанда	Қайд дар бораи ҷавоби пешакӣ ё пурсиши иловагӣ	Қайдҳои тафтишӣ

Сана, шохиси иҷро (ҷавоб) _____

Гиранда _____
Мазмун _____

Аз назорат гирифта шуд

Имзои назораткунанда

Парвандаи

Ҷилди

Варақи

Ҳазинаи

рӯйхати

парвандаи

ДАСТУР БАРОИ ПУР КАРДАНИ ВАРАҚАИ БАҚАЙДГИРИИ НАЗОРАТӢ (ВБН)

1. Тарафи пеши варакаи бақайдгирии назоратӣ:

- а) Мурочиаткунанда – насаб, ном, номи падар, ҷойи истиқомат ё кор, телсфони тамос бо мурочиаткунанда;
- б) Мурочиатҳои пештара - сана ва шохисҳои бақайдгирии мурочиатҳои пештараи мурочиаткунанда;
- в) Намуди хуччат - мурочиате, ки ба воситаи почта дохил гардидааст ё хангоми қабули шахсӣ дода шудааст ва миқдори варақаҳои он;
- г) Муаллиф, сана, шохиси мактуби ҳамроҳ, фиристодашаванда - номи ташкилоте, ки мурочиатро фиристодааст;
- д) Сана, шохисп воридшавӣ - санаи воридшавии мурочиат (ба воситаи почта ё хангоми қабули шахсӣ ва шохисҳои бақайдгирии онҳо);
- е) Мазмуни мухтасари мурочиат;
- ё) Иҷрокундаи масъул - номи ташкилот ё воҳиди сохторне, ки барои ҳалли мурочиат масъул мебошад;
- ж) Амри хаттӣ - аз хуччат кӯчонда мешавад ё хангоми қабули шахсӣ навишта мешавад;
- з) Муаллифи амри хаттӣ - вазифа, ному насаб ва номи падари роҳбар, муаллифи амри хаттии аввала;
- и) Муҳлати иҷро - мувофиқи амри хаттӣ ё муҳлатҳои иҷроӣ бо қонунгузорӣ муқарраршуда нишон дода мешавад. Қайд дар бораи тағйир додани муҳлат дар хаттӣ ояндаи сатр бо нишон додани муҳлати нав, вазифа ва насаби роҳбарс, ки дар бораи тағйир додани он қарор қабул кардааст, гузошта мешавад;
- й) Дар қунҷи рости боло хангоми бақайдгирии мурочиатҳои тақрорӣ муҳри "тақрорӣ" гузошта мешавад.

2. Пуштп варақаи бақайдгирии назоратӣ:

- а) Ҷараёни иҷро;
- б) Сутуни "Санан додан барои иҷро" - санаи супоридани хуччат ба иҷрокундаи бевосита нишон дода мешавад;
- в) Сутуни "Иҷрокунда" - ному насаб ва номи падар, телефони иҷрокундаи бевосита (сутунҳо ҳар дафъа хангоми ҳаракати хуччат пур карда мшаванд);
- г) Сутуни "Қайд дар бораи ҷавоби пешакӣ ё пурсиши иловагӣ" гиранда, сана, шохис, мазмуни мухтасарн ҷавоби пешакӣ ё пурсиш;
- д) Сутуни "Қайдҳои назоратӣ" – қайдҳо дар бораи хотиррасонкунӣ, вазъияти иҷро ва ғайра;
- е) Сана, шохиси иҷро - сана ва шохиси бақайдгирии хуччате, ки аз рӯи онҳо қарори охири қабул карда шудааст;
- ё) Гиранда - ҳамаи гирандаҳое, ки ба онҳо хуччатҳо бо қарорҳои охири фиристода шудаанд, нишон дода мешаванд;

ж) Мазмун - сарлавҳаи хуҷҷати асосӣ бо нишон додани қарори қабулкардашуда (қонъ гардонида шуд, рад карда шуд, фаҳмонда дода шуд):

з) Аз назорат гирифт - вазифа, ному насаб ва номи падари роҳбар ё шахсп дигари мансабдоре, ки дар бораи аз назорат гирифтани хуҷҷат қарор қабул кардааст;

и) Имзои назораткунанда - имзои шахси масъул барои назорат аз рӯи муроҷиатҳо;

й) Парвандаи _____, Ҷилди _____, варақи _____, шохиси парванда аз рӯи феҳрист, рақами Ҷилд ва варақаҳо (баъди ҳалли масъала ва ба парванда дӯхтан гузошта мешавад);

к) Ҳазинаи рӯйхати парвандаи баъди ба бойгонӣ супоридани парванда гузошта мешавад.

3. Тавсия дода мешавад, ки андозаи варақаҳо А5 (148Х210) ва А6 (105Х148) бошад.

4. Дар мавриди истифода бурдани техникаи электронӣ ҳисоббарорӣ хангомн ташкили коргузорӣ аз рӯи муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ варақаҳои бақайдгирии назоратиеро истифода бурдан мумкин аст, ки онҳо барои истифодаи воситаҳои техникаи ҳисоббарорӣ муносиб мебошанд.